

Preses relīze

Luksemburgā, 2020. gada 28. janvārī

Lauksaimniecības uzraudzībā vairāk jāizmanto jaunās attēlveidošanas tehnoloģijas, uzskata ES revidenti

Eiropas Komisija ir veicinājusi jaunu attēlveidošanas tehnoloģiju izmantošanu lauksaimniecības uzraudzībā, taču jaunajā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā teikts, ka joprojām pastāv vairāki šķēršļi to plašākai izmantošanai. Tādas tehnoloģijas kā ES *Copernicus Sentinel* satelīti var mainīt kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) pārvaldību un uzraudzību. Tomēr, lai gan ES pēdējos gados ir mudinājusi tās izmantot, lai novērtētu platībatkarīgo tiešo atbalstu lauksaimniekiem, progress to izmantošanā vides un klimata prasību izpildes uzraudzībai ir bijis lēnāks, ziņo revidenti.

Kopš 2018. gada maksājumu aģentūras dalībvalstīs ir varējušas izmantot *Copernicus Sentinel* datus un citas jaunas tehnoloģijas, piemēram, ģeolokalizētos attēlus un dronus, lai novērtētu lauksaimnieku atbilstību KLP noteikumiem. Šis automatizētais novērtējums jeb monitorējošās pārbaudes ļauj identificēt kultūras un uzraudzīt darbības (piemēram, augsnes apstrādi, ražas novākšanu un pļaušanu) atsevišķos lauksaimniecības zemes gabalos visā augšanas sezonā. Jaunā pieeja var arī samazināt pārbaudīšanas izmaksas, vienlaikus ļaujot uzraudzīt visus lauksaimniekus (nevis koncentrēties uz viņu izlasi). Revidenti pārbaudīja, vai Eiropas Komisija un dalībvalstis ir pietiekami rīkojušās, lai izmantotu šo jauno tehnoloģiju iespējamās priekšrocības KLP pārvaldībā un kontrolē.

Viņi konstatēja, ka Komisija ir aktīvi veicinājusi un atbalstījusi jaunu attēlveidošanas tehnoloģiju izmantošanu. Tā grozīja un padarīja skaidrāku tiesisko regulējumu *Sentinel* datu izmantošanai tiešo maksājumu platībatkarīgā atbalsta uzraudzības nolūkā. 2018. gada maijā pirmā maksājumu aģentūra Itālijā sāka izmantot monitorējošās pārbaudes vienā provincē (Fodža, Apūlija). 2019. gadā 15 maksājumu aģentūras (Beļģijā, Dānijā, Itālijā, Maltā un Spānijā) šo jauno pieeju izmantoja dažām shēmām. Vēl 13 maksājumu aģentūras astoņās citās dalībvalstīs plāno šogad sākt to izmantot dažām atbalsta shēmām un daļai no platības, par ko tās ir atbildīgas.

Revidenti konstatēja vairākus pašreizējos šķēršļus šo jauno tehnoloģiju plašākai izmantošanai. Viens no tiem ir maksājumu aģentūru bažas par to, ka Komisija var apšaubīt lēmumus, kas pieņemti, pamatojoties uz monitorējošajām pārbaudēm. Turklāt jaunās pieejas piemērošanai ir vajadzīgas ievērojamas izmaiņas maksājumu aģentūru procedūrās un IT sistēmās. Komisija ir centusies atvieglot un standartizēt piekļuvi *Sentinel* datiem, izmantojot mākoņdatošanas

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

pakalpojumus, bet tos joprojām maz izmanto operatīvos nolūkos. Tā ir arī finansējusi dažus svarīgus pētniecības projektus, bet to rezultāti vēl ir jāizmanto.

Līdz šim Komisijas darbā prioritāte ir piešķirta jauno tehnoloģiju izmantošanai, lai uzraudzītu platībatkarīgās tiešo maksājumu shēmas, nevis vides un klimata prasību izpildei. Neviena maksājumu aģentūra 2019. gadā neīstenoja monitorējošas pārbaudes attiecībā uz šo nosacījumu prasību izpildi un attiecībā uz lauku attīstības shēmām. Daļēji tas ir tāpēc, ka vairākas no tām nevar uzraudzīt, izmantojot tikai *Sentinel* datus. Revidenti arī konstatēja, ka ierosinātais darbības rādītāju kopums turpmākajai KLP lielā mērā nav izstrādāts tiešai uzraudzībai ar *Copernicus Sentinel* datiem.

Tā kā pašlaik tiek izstrādāta jaunā KLP 2021.–2027. gadam, revidenti iesaka Eiropas Komisijai:

- mudināt maksājumu aģentūras īstenot monitorējošu pārbaudzi pieeju kā svarīgu kontroles sistēmu, piemēram, nosakot sinerģijas satelītdatu apstrādē, glabāšanā vai iegūšanā;
- labāk izmantot jaunās tehnoloģijas vides un klimata prasību izpildes uzraudzībā un izstrādāt rīcības plānus, lai novērstu šķēršļus to plašākai izmantošanai.

Piezīmes izdevējiem

Kopējā lauksaimniecības politikā jau sen izmanto satelīta vai no gaisa uzņemtus attēlus, lai pārbaudītu atbilstību platībatkarīgajam atbalstam, kas pašlaik veido gandrīz 80 % no ES finansējuma lauksaimniecībai un lauku attīstībai. Lai gan šiem attēliem parasti ir ļoti augsta telpiskā izšķirtspēja, līdz 2017. gadam tie nebija pieejami pietiekami bieži, lai pārbaudītu darbības, kuras uz lauksaimniecības zemes veic visa gada garumā.

Īpašais ziņojums Nr. 4/2020 “Jauno attēlveidošanas tehnoloģiju izmantošana kopējās lauksaimniecības politikas uzraudzībai: kopumā stabils progress, bet lēnāks attiecībā uz klimata un vides uzraudzību” ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās.

ERP nesēn publicēja arī ieskatu gaidāmajā revīzijā par [ES kosmosa aktīviem](#) un to izmantošanu.

Ar īpašajiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tādas kā valstu parlamenti, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Lielākā daļa no mūsu sagatavotajiem un ziņojumos iekļautajiem ieteikumiem tiek īstenota.

Saistībā ar šo ziņojumu preses pārstāvjus lūdzam sazināties ar

Vincent Bourgeois – e-pasts: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Tālrunis: (+352) 4398 47 502 / Mob. tālrunis: (+352) 691 551 502